

ŚRODKI TRWAŁE

Pytania i odpowiedzi

Wolters Kluwer

Autorzy

Sławomir Dziudzik

Krzysztof Klimek

Tomasz Krywan

Sławomir Liżewski

Michał Topulniak

Paweł Ziółkowski

ŚRODKI TRWAŁE

Pytania i odpowiedzi

Pytania i odpowiedzi pochodzą z serwisu LEX

Stan prawny na 1 sierpnia 2024 r.

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni[♥]

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2024

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. +48 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	17
 Pytanie 1 Jak należy zaksięgować rozbudowę sieci kanalizacyjnej, która będzie obsługiwała więcej niż jeden budynek?	 19
 Pytanie 2 Jak amortyzować przyłącze światłowodowe?	 23
 Pytanie 3 Czy zakupione elementy rusztowania, które stosownie do potrzeb mogą być wykorzystywane w różnej konfiguracji, należy zaewidencjonować jako jeden zbiorczy środek trwały?	 27
 Pytanie 4 Jak należy zaewidencjonować dowód OT dokumentujący zakup maszyny?	 31
 Pytanie 5 Czy zakupiony laptop wraz ze stacją dokującą oraz dodatkowym monitorem, klawiaturą i myszką można zaewidencjonować jako jeden środek trwały jako „zestaw komputerowy”?	 33

Pytanie 6

W jaki sposób spółka powinna zaewidencjonować zakup lokalu użytkowego, jeśli w akcie notarialnym jest zapis, że do lokalu przynależy udział w gruncie i częściach wspólnych budynku? 37

Pytanie 7

W jaki sposób rozliczać wydatki na wykonanie przyłącza energetycznego? 41

Pytanie 8

Czy sprzedaż miejsca garażowego jest rozliczana tak jak sprzedaż mieszkania? 43

Pytanie 9

Czy dokumenty źródłowe należy oznaczyć numerem, pod jakim są one zaewidencjonowane w PKPiR i czy mogą one być przechowywane w formie elektronicznej? 47

Pytanie 10

Czy można zaliczyć do kosztów wydatki na ogrodzenie? 53

Pytanie 11

Czy podatnik ma możliwość zaliczenia w bieżące koszty podatkowe całą wartość składnika majątku? 55

Pytanie 12

Czy wprowadzony w danym miesiącu samochód do środków trwałych z majątku prywatnego może zostać sprzedany w tym samym miesiącu? 59

Pytanie 13

Jak należy zaewidencjonować wydatki poniesione na modernizację drogi dojazdowej do budynku, który jednostka wynajmuje od innej firmy na podstawie umowy najmu? 61

Pytanie 14

Czy wydatki na remont/adaptację lokalu (mieszkalnego)
można zaliczyć do kosztów podatkowych? 65

Pytanie 15

Jak kwalifikować wydatki na zwiększenie mocy
przyłączeniowej?..... 67

Pytanie 16

Jak należy rozliczyć wydatki w związku z budową budynku
mieszkalnego polegające na uporządkowaniu terenu,
przygotowaniu gruntu i wykonaniu nasadzeń oraz założeniu
trawnika? 71

Pytanie 17

Czy boisko do piłki plażowej stanowi osobny środek trwały? 75

Pytanie 18

Jak spółka powinna zaewidencjonować prowadzoną inwestycję
dotyczącą budowy farmy fotowoltaicznej na dzierżawionym
gruncie? 77

Pytanie 19

Jak spółka prowadząca działalność w wynajmowanym
magazynie powinna zaewidencjonować zakup i instalację
nowego transformatora wraz z urządzeniami elektrycznymi,
które zasilają całą fabrykę spółki w energię elektryczną? 81

Pytanie 20

Czy zakupiona nieruchomość, na którą składa się prawo
użytkowania wieczystego oraz dwa budynki – budynek
biurowy i gospodarczy – powinny być zakwalifikowane
jako odrębne środki trwałe? 85

Pytanie 21

Jakie skutki podatkowe pociąga za sobą wycofanie samochodu
osobowego ze spółki cywilnej na rzecz wspólnika?..... 89

Pytanie 22

Jak rozliczyć dotację otrzymaną z urzędu pracy na wyposażenie stanowiska pracy?	93
--	----

Pytanie 23

Czy jest wymóg, aby meble, które nie są towarami, a tylko ekspozycją, były w jakiś sposób oznaczone jako „ekspozycja”?	97
--	----

Pytanie 24

Czy od środków trwałych zakupionych z dotacji nalicza się odpisy amortyzacyjne i ewidencjonuje się je w kol. 15 PKPiR?	99
--	----

Pytanie 25

Jak spółka powinna zaewidencjonować poniesione koszty na wykonane prace w wynajmowanym biurówcu w celu przystosowania go do swojego użytku?	103
---	-----

Pytanie 26

Jak należy zaewidencjonować ujawnienie środka trwałego?	109
---	-----

Pytanie 27

Czy wydatki na energię wykorzystaną w wynajmowanym lokalu można ująć w kosztach w kwocie brutto?	113
---	-----

Pytanie 28

Czy zakupione przez spółkę elementy, które konstrukcyjnie i technologicznie nie są ze sobą powiązane w celu spełniania określonej funkcji, mogą zostać zaksięgowane pojedynczo w koszty?	117
---	-----

Pytanie 29

Czy wykonana w sali konferencyjnej instalacja nagłośnienia, wykonanie zabudowy meblowej i zamontowanie rolet na oknach można zaklasyfikować jako inwestycję?	123
--	-----

Pytanie 30

Czy koszty dojazdu ciągnika do miejsca montażu termosu, a także koszty wynagrodzeń pracowników i rozliczenia samochodu osobowego zwiększają wartość początkową termosu? 129

Pytanie 31

Czy ze względu na błędne ujęcie w księgach rachunkowych zakupionej maszyny można przesunąć ją z ewidencji wyposażenia do ewidencji środków trwałych?..... 133

Pytanie 32

Z jaką wartością należy wprowadzić prywatny samochód do ewidencji środków trwałych?..... 135

Pytanie 33

W jaki sposób amortyzować inwestycję w obcej nieruchomości?..... 137

Pytanie 34

Kiedy mamy do czynienia z ujawnieniem środka trwałego i jak należy zaewidencjonować taką operację? 141

Pytanie 35

Czy faktura zawierająca niepełne dane może stanowić podstawę do rozpoznania kosztu podatkowego? 147

Pytanie 36

Czy zaprzestanie używania środków trwałych wyklucza dokonywanie amortyzacji? 151

Pytanie 37

Jak amortyzować poszczególne elementy zewnętrznej instalacji gazowej? 153

Pytanie 38

Czy wprowadzając sprzęt komputerowy do ewidencji środków trwałych firma może pominąć urządzenia peryferyjne i uznać je jako urządzenia o małej wartości i zaliczyć bezpośrednio do kont kosztowych? 157

Pytanie 39

Czy laptop, który w momencie nabycia został zakwalifikowany do wyposażenia, ale jest już używany 3 lata, należy wprowadzić do ewidencji środków trwałych? 163

Pytanie 40

Czy spółka po zakupie zabudowanej nieruchomości gruntowej może wprowadzić na stan środków trwałych sam grunt bez budynków, ponieważ zostaną one rozebrane przez sprzedawcę nieruchomości? 169

Pytanie 41

Jak postąpić z zakupionym jako towar handlowy samochodem, który uległ wypadkowi drogowemu? 173

Pytanie 42

Czy można amortyzować samochód, który jest przedmiotem współwłasności? 177

Pytanie 43

Czy podatnik likwidujący działalność może sprzedać pozostały towar poniżej ceny zakupu? 181

Pytanie 44

Czy można rozbudować pojazd, który jednostka posiada w leasingu operacyjnym, o system monitorowania pojazdów o wartości powyżej 10 000 zł? 185

Pytanie 45

Czy przyjmując na stan efekt przeprowadzonych prac inwestycyjnych jest możliwe przyjęcie ich jako jednego środka trwałego czy konieczne jest ich przyjęcie jako pojedyncze środki trwałe? 189

Pytanie 46

Czy zakup restauracji uprawnia do ujęcia wchodzących w jej skład środków trwałych jednorazowo?..... 193

Pytanie 47

Czy koszt ekspertyzy poniesiony w celu kwalifikacji samochodu jako zabytkowego powinien zwiększyć wartość początkową tego samochodu? 197

Pytanie 48

Czy niezapłacone odsetki zwiększają wartość początkową środka trwałego? 201

Pytanie 49

Jak należy zaewidencjonować zakupione przez spółdzielnię mieszkaniową ze środków pochodzących z funduszu remontowego budynków nowe pojemniki półpodziemne w altanach śmietnikowych? 205

Pytanie 50

Czy od muralu, który spółka wykonała na obcym budynku i został zaewidencjonowany w spółce jako inwestycja w obcym środku trwałym, należy naliczać amortyzację dla celów bilansowych? 209

Pytanie 51

Czy spółka, realizując inwestycję budowy budynków mieszkalnych, podzieloną na dwa etapy, ale na jednej działce, powinna podczas ewidencji dokonać podziału działki zgodnie z etapami inwestycji? 213

Pytanie 52

Czy pompę ciepła jako odrębny środek trwały należy przyjąć do ewidencji środków trwałych w momencie dostarczenia do firmy pompy, czyli w 2023 r., czy dopiero po zakończeniu instalacji w 2024 r.? 215

Pytanie 53

W jaki sposób spółka powinna ewidencjonować koszty związane z budową farmy fotowoltaicznej, jeśli budowa potrwa kilka miesięcy, oraz jej sprzedaż? 219

Pytanie 54

Jak należy zaksięgować zakup konia? 223

Pytanie 55

Czy środki trwałe otrzymane w drodze podziału majątku mogą być wprowadzone do ewidencji środków trwałych i być amortyzowane? 225

Pytanie 56

Jak należy zaewidencjonować wykup z leasingu samochodu osobowego, a następnie jego sprzedaż?..... 227

Pytanie 57

W jakim momencie można rozpocząć amortyzację nabytego budynku? 231

Pytanie 58

Czy spółka opodatkowana CIT estońskim może w polityce rachunkowości spółki przyjąć uproszczenie dotyczące jednorazowej amortyzacji środków trwałych? 235

Pytanie 59

Jak rozliczyć sprzedaż środka trwałego przez menedżera? 241

Pytanie 60

Czy można jednorazowo umorzyć przyczepkę o wartości 6000 zł? 245

Pytanie 61

Czy w ramach programu magazynowego można jako jeden środek trwały amortyzować jego części składowe? 251

Pytanie 62

Jak należy zaewidencjonować poniesione nakłady na rekonstrukcję budynku? 255

Pytanie 63

Czy w przypadku, gdy środki trwałe ze względu na ich niską wartość zostały jednorazowo odpisane w ciężar kosztów, należy na koniec roku dokonać spisu z natury i ująć je na magazynie? 259

Pytanie 64

Czy zgodnie z przepisami istnieje możliwość przekwalifikowania inwestycji w nieruchomości do środków trwałych? 265

Pytanie 65

Z jaką datą samochód powinien zostać wprowadzony do ewidencji środków trwałych? 269

Pytanie 66

Czy mąż może odsprzedać żonie wybudowaną nieruchomość? 271

Pytanie 67

Jak spółka powinna zaewidencjonować zakupione nieruchomości, które po remoncie będą przeznaczone na mieszkania dla pracowników? 275

Pytanie 68

Jak należy zaewidencjonować składniki majątku nabywane w ramach tzw. pierwszego wyposażenia, które jednostkowo nie mają dużej wartości, ale łącznie ich wartość jest istotna?..... 277

Pytanie 69

Czy jednorazowa amortyzacja może być również dla środków trwałych niskocennych, kiedy ich okres użytkowania jest dłuższy niż rok?..... 285

Pytanie 70

Jak prawidłowo należy ustalić wartość początkową poszczególnych środków trwałych? 293

Pytanie 71

Jak należy zaewidencjonować zakup gruntu dla celów inwestycyjnych? 297

Pytanie 72

Czy można amortyzować budynek oddany do używania w części?..... 301

Pytanie 73

Czy zakupiony kompresor sprężający powietrze oraz zbiornik, który magazynuje to powietrze, należy potraktować jako zestaw będący jednym środkiem trwałym, czy należy je potraktować jako osobne środki trwałe? 305

Pytanie 74

Czy po wybudowaniu nowego budynku produkcyjnego, wyposażenie wbudowane w konstrukcję budynku na stałe powinno zwiększać wartość początkową budynku? 309

Pytanie 75

Jak zaewidencjonować w PKPiR zakup bramy i ogrodzenia obsługujących budynek mieszkalny przeznaczony na wynajem? 315

Pytanie 76

Czy można amortyzować inwestycję w obcej nieruchomości mieszkalnej?	319
---	-----

Pytanie 77

Jak amortyzować nagrzewnicę gazową?	323
---	-----

Pytanie 78

Jak amortyzować piec kaflowy?	327
-------------------------------------	-----

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- dyrektywa 2006/42/WE – dyrektywa 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 17.05.2006 r. w sprawie maszyn, zmieniającej dyrektywę 95/16/WE (Dz.Urz. UE L 157, s. 24, ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.)
- k.r.o. – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2809)
- KSR 5 – komunikat Ministra Finansów z 28.06.2018 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia aktualizacji Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” (Dz.Urz. MF poz. 77)
- KSR 11 – komunikat Ministra Rozwoju i Finansów z 25.05.2017 r. w sprawie ogłoszenia uchwały Komitetu Standardów Rachunkowości w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 11 „Środki trwałe” (Dz.Urz. MRiF poz. 105)
- KŚT – rozporządzenie Rady Ministrów z 3.10.2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. poz. 1864)
- o.p. – ustawa z 29.08.1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.)
- r.p.k.p.r. – rozporządzenie Ministra Finansów z 23.12.2019 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. poz. 2544)

u.p.d.o.f.	– ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 226 ze zm.)
u.p.d.o.p.	– ustawa z 15.02.1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 2805 ze zm.)
u.p.t.u.	– ustawa z 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2024 r. poz. 361)
u.s.m.	– ustawa z 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 558)
u.r.	– ustawa z 29.09.1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.)

Inne

ARiMR	– Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
IS	– Izba Skarbowa
JDG	– jednoosobowa działalność gospodarcza
KIS	– Krajowa Informacja Skarbowa
KOWR	– Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa
KRS	– Krajowy Rejestr Sądowy
KUP	– koszty uzyskania przychodu
LT	– likwidacja środka trwałego
NBP	– Narodowy Bank Polski
NIP	– numer identyfikacji podatkowej
PKOB	– Polska Klasyfikacja Obiektów Budowlanych
PKPiR	– podatkowa księga przychodów i rozchodów

Pytanie 1

JAK NALEŻY ZAKSIĘGOWAĆ ROZBUDOWĘ SIECI KANALIZACYJNEJ, KTÓRA BĘDZIE OBSŁUGIWAŁA WIĘCEJ NIŻ JEDEN BUDYNEK?

Spółka z o.o. Alfa (pełna księgowość) posiada grunt, który oddała na podstawie porozumienia dotyczącego prawa do dysponowania gruntem firmie Beta. Na tym gruncie firma Beta rozpoczęła inwestycję budowy hali. Hala ta po wybudowaniu i oddaniu jej do użytku zostanie przekazana firmie Alfa aportem, umową użyczenia lub na podstawie umowy dzierżawy (na tę chwilę forma jest nieznana). Na gruncie, na którym jest prowadzona inwestycja, zaszła konieczność przebudowy sieci kanalizacyjnej, która jest połączona z budynkiem firmy Alfa.

Jak zaksięgować takie koszty, które będą obejmować m.in.: rozbudowę kanalizacji, kanały z rur PCV, tworzenie studzienek kanalizacyjnych, wykopy, podłoża pod kanały z piasku, odtworzenie nawierzchni utwardzonych z kamienia?

Firma Beta nie może ponieść tych kosztów.

Odpowiedź

W opisanym przypadku uważam, że rozbudowę sieci kanalizacyjnej, która będzie obsługiwała więcej niż jeden budynek, można potraktować

jako budowę nowego środka trwałego. Jak rozumiem prace te zostaną wykonane/sfinansowane przez spółkę Alfa, zatem będą jej środkiem trwałym.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 u.r. przez środki trwałe rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- d) inwentarz żywy.

Z kolei zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 3.10.2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) granice instalacji, należących do wyposażenia budynku, stanowią w zależności od rodzaju instalacji, przykładowo mufy, studzienki rewizyjne, zawory zamykające dopływ wody, gazu, czynników grzewczych.

Do wyposażenia budynku zalicza się wszystkie instalacje wbudowane w konstrukcję budynku na stałe, przykładowo instalacje sanitarne, elektryczne, sygnalizacyjne, komputerowe, telekomunikacyjne, przeciwpożarowe oraz normalne wyposażenie budynku takie jak wbudowane meble.

W skład budynku, jako pojedynczego obiektu inwentarzowego, wlicza się także obiekty pomocnicze obsługujące dany budynek, przykładowo chodniki, dojazdy, podwórka, place, ogrodzenia, studnie.

Obiekty pomocnicze, obsługujące więcej niż jeden budynek, należy zaliczać do właściwych rodzajów zgodnie z ich przeznaczeniem.

Michał Topulniak

Pytanie 2

JAK AMORTYZOWAĆ PRZYŁĄCZE ŚWIATŁOWODOWE?

Spółka wynajmuje obcy lokal na biuro obsługi klienta. Lokal ten nie miał podłączenia do internetu światłowodowego. Spółka na własny koszt wybudowała przyłącze światłowodowe. Łączny koszt wyniósł 10 500 zł. Oprócz tego wykonawca wykonał również infrastrukturę do podłączenia internetu wewnątrz budynku (okablowanie, gniazdko, szafa sterownicza) warte 1800 zł. Wszystko zostało ujęte na jednej fakturze, ale w oddzielnych pozycjach.

Czy cała inwestycja będzie stanowiła dla spółki koszty w dniu wystawienia faktury? Czy będzie to tzw. inwestycja w obcym środku trwałym, czy też może odrębny środek trwały? Jaka stawka amortyzacji będzie prawidłowa? Jeżeli będzie to środek trwały, to czy należy brać do jego wartości tylko koszt wybudowania przyłącza, czy również wartość infrastruktury wewnątrz budynku?

Odpowiedź

Całość nakładów na internet można na bieżąco ująć w kosztach.

Uzasadnienie

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że przyłącza można podzielić na dwie części – od strony sieci i od strony punktu poboru. Jednak nawet w sytuacji, gdy to odbiorca pozostaje właścicielem przyłącza, instalacja ta nie spełnia kryterium kompletności (art. 16a ust. 1 u.p.d.o.p.). Przyłącze stanowi techniczny element sieci telekomunikacyjnej, niezależnie od własności przyłącza – przyłącze może być własnością również podmiotu innego niż dostawca mediów (por. stanowisko wyrażone m.in. przez Ministra Finansów w interpretacji z 21.01.2013 r., ITPB1/415-1251/12/PSZ¹).

Nie ma podstaw, by w aspekcie kompletności traktować inaczej przyłącze wchodzące w skład sieci dostawcy mediów, a inaczej – wchodzące w skład sieci budynkowej, należącej do odbiorcy mediów. Niekompletność ta ma charakter techniczny i funkcjonalny – przyłącze nie może bowiem być wykorzystywane bez przyłączenia do sieci z jednej, a do budynku (lokalu) z drugiej strony.

Koszty przyłącza po stronie dostawcy mediów należy zatem traktować jako pośrednie koszty uzyskania przychodu, po stronie odbiorcy jako ulepszenie lokalu, który dzięki przyłączu zostaje zaopatrzony w internet. Jest to więc rozbudowa budynku czy budowli, a w przypadku lokalu najmowanego – inwestycja w obcym środku trwałym (art. 16g ust. 13 u.p.d.o.p.).

Biorąc więc pod uwagę, że w opisanym przykładzie wybudowano w istocie dwa obiekty inwentarzowe – przyłącze oraz inwestycje w obcy lokal – wydaje się, że możliwe jest ujęcie całości wydatków bezpośrednio w koszty. Wydatek na sieć wewnątrzlokalową zapewne nie przekroczy 10 000 zł, co pozwala zaliczyć go od razu (w miesiącu oddania do użytkowania) do kosztów uzyskania przychodów (art. 16d ust. 1 u.p.d.o.p.).

Alternatywnie można sieć wewnętrzną amortyzować. Takie konstrukcje liniowe (kable sieciowe, światłowody) będą stanowiły zaliczane

¹ LEX nr 172003.

do KŚT 211 Rurociągi sieci rozdzielczej oraz linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne, rozdzielcze (ze stawką amortyzacji 4,5%), a więc odrębne obiekty inwentarzowe. Usługi ich montażu zgodnie z art. 16g ust. 6 u.p.d.o.p. zwiększają wartość sieci.

Wątpliwości mogą jedynie wywoływać niektóre urządzenia sieciowe które, choć podłączone do sieci, to mają wyspecjalizowany charakter. Będą one zatem samodzielnie amortyzowane (switche, routery). Rodzaj KŚT 487 Zespoły komputerowe obejmuje m.in. urządzenia transmisji i ochrony danych. Do tego rodzaju należy więc zaliczyć sieciowe routery i switche (stawka amortyzacji 30%). Takich urządzeń sieci komputerowych nie należy klasyfikować jako elementów składowych sieci czy serwerowni – są one bowiem na tyle samodzielne, że mogą być z łatwością przełączane i przenoszone między różnymi punktami sieci i pełnią samodzielną technicznie funkcję, mogą więc działać również bez innych elementów sieci (np. router bez firewalla). Takie aktywne urządzenia sieciowe spełniają przesłanki kompletności i zdolności do użytku (art. 16a ust. 1 u.p.d.o.p.).

Krzysztof Klimek

Pytanie 3

CZY ZAKUPIONE ELEMENTY RUSZTOWANIA, KTÓRE STOSOWNIE DO POTRZEB MOGĄ BYĆ WYKORZYSTYWANE W RÓŻNEJ KONFIGURACJI, NALEŻY ZAEWIDENCJONOWAĆ JAKO JEDEN ZBIORCZY ŚRODEK TRWAŁY?

Spółka z o.o. dokonała zakupu rusztowań, faktura jest na kwotę ok. 80 000 zł. Na fakturze są wyszczególnione różne elementy rusztowania. Spółka zajmuje się usługami budowlanymi i korzysta z rusztowań, w różnych konfiguracjach. Kupione rusztowania nie stanowią gotowego kompletu użytkowanego zawsze w ten sam sposób. Ponadto spółka w przyszłości najpewniej będzie chciała sprzedać część rusztowań z faktury, a część zostawić.

Czy rusztowania powinny być potraktowane jako środek trwały, jeśli tak – w jaki sposób powinny być amortyzowane? Czy też można je zaliczyć jako koszty uzyskania przychodu, ponieważ żaden z elementów na fakturze nie przekracza wartości 10 000 zł?

Odpowiedź

Z treści pytania zakładam, że rusztowania będą zapewne wykorzystywane dłużej niż rok. W takiej sytuacji zakupione elementy rusztowania, które stosownie do potrzeb mogą być wykorzystywane w różnej konfiguracji, wskazane jest potraktować jako jeden zbiorczy środek trwały o wartości 80 000 zł. Dla celów bilansowych należy oszacować przewidywany okres ekonomicznej użyteczności tego rusztowania, z którego będzie wynikać roczna stawka amortyzacji (np. okres użytkowania 10 lat = stawka 10%).

W przypadku sprzedaży części elementów zostanie dokonana częściowa likwidacja środka trwałego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 u.r. przez środki trwale rozumie się rzeczowe aktywa trwale i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- d) inwentarz żywy.

Z kolei stosownie do pkt 5.5–5.10 KSR 11:

5.5. Obiekt inwentarzowy może stanowić:

- a) pojedynczy obiekt inwentarzowy, jakim jest indywidualny środek trwały,
- b) zbiorczy obiekt inwentarzowy, w skład którego wchodzi dwa lub więcej środków trwałych; każdy z nich mógłby stanowić pojedynczy

obiekt, ale ich połączenie jest uzasadnione względami wyjaśnionymi w pkt 5.8.

5.8. Zbiorczy obiekt inwentarzowy mogą tworzyć:

- a) obiekty zespolone funkcjonalnie, w skład których mogą wchodzić środki trwałe różne co do rodzaju, ale pełniące swą funkcję łącznie,
- b) obiekty zespolone rodzajowo, w skład których wchodzić mogą środki trwałe identyczne lub podobne co do rodzaju (np. liczniki energii elektrycznej, meble, latarnie, wiaty komunikacyjne, pojemniki na śmieci).

5.9. Zbiorczy, zespolony funkcjonalnie obiekt inwentarzowy tworzy się w przypadku gdy kilka środków trwałych jest ze sobą powiązanych w celu spełniania przez nie określonych funkcji łącznie (np. gniazdo obróbcze, taśma produkcyjna).

Przykład 1. W przypadku maszyn, urządzeń i aparatów ogólnego przeznaczenia zaliczonych do grupy 4 KŚT przyjmuje się, że odrębnymi obiektami są poszczególne maszyny, urządzenia i aparaty (w tym maszyny automatyczne i półautomatyczne) oraz agregaty i zespoły urządzeń wraz ze stałym wyposażeniem (powiązane konstrukcyjno-technologicznie ze sobą w agregaty, zespoły lub linie obróbki albo ciąg technologiczny).

Zapis KŚT oznacza możliwość traktowania jako zbiorczego – zespolonego funkcjonalnie obiektu inwentarzowego zespołów maszyn, linii obróbki czy ciągów technologicznych, w skład których wchodzi kilka odrębnych maszyn lub urządzeń – odrębnych to jest takich, które stanowią maszynę ukończoną w rozumieniu dyrektywy 2006/42/WE oraz posiadają własne tabliczki znamionowe z numerem seryjnym oraz opisem najważniejszych parametrów.

Podobne reguły dotyczą środków trwałych zaliczonych do grupy 5 KŚT, w przypadku których za odrębny obiekt uważa się z reguły poszczególne maszyny, urządzenia i aparaty wraz z wyposażeniem normalnym lub dodatkowym i specjalnym stałym, stanowiące konstrukcyjną całość. Obiekty złożone konstrukcyjnie i powiązane ze sobą w ciąg technolo-

giczny zespoły maszyn lub agregaty ekstrakcyjne itp. wraz z wyposażeniem traktuje się jako jeden zbiorczy – zespolony funkcjonalnie obiekt inwentarzowy.

5.10. Zbiorczy obiekt inwentarzowy zespolony rodzajowo tworzy się wtedy, gdy wszystkie rzeczowe składniki aktywów trwałych wchodzące w skład tego obiektu i stanowiące części składowe tego obiektu:

- a) należą do tego samego rodzaju KŚT,
- b) użytkowane są w podobnych warunkach, spełniają zbliżone funkcje i nie zachodzi potrzeba ustalania amortyzacji odrębnie dla każdego z nich,
- c) jednorazowe odpisanie w koszty poszczególnych składników zbiorczego obiektu inwentarzowego zniekształciłoby wynik finansowy.

Z kolei zgodnie z art. 32 ust. 2 i 3 u.r. na dzień przyjęcia środka trwałego do używania należy ustalić okres lub stawkę i metodę jego amortyzacji. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji środków trwałych powinna być przez jednostkę okresowo weryfikowana, powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego, na określenie którego wpływają w szczególności:

- 1) liczba zmian, na których pracuje środek trwały;
- 2) tempo postępu techniczno-ekonomicznego;
- 3) wydajność środka trwałego mierzona liczbą godzin jego pracy lub liczbą wytworzonych produktów albo innym właściwym miernikiem;
- 4) prawne lub inne ograniczenia czasu używania środka trwałego;
- 5) przewidywana przy likwidacji cena sprzedaży netto istotnej pozostałości środka trwałego.

Michał Topulniak

Pytanie 4

JAK NALEŻY ZAEWIDENCJONOWAĆ DOWÓD OT DOKUMENTUJĄCY ZAKUP MASZYNY?

Firma zakupiła maszynę za kwotę 20 000 zł, wprowadziła ją do środków trwałych.

Jak zaksięgować dokument OT?

Odpowiedź

Ewidencja operacji gospodarczych związanych z zakupem maszyny może wyglądać następująco:

- 1) faktura zakupu (pomijam kwestię podatku VAT):

Wn konto 304 Rozliczenie zakupów dotyczących środków trwałych, środków trwałych w budowie – 20 000 zł

Ma konto 249 Inne rozrachunki i rozliczenia – 20 000 zł,

- 2) dowód OT:

Wn konto 011 Środki trwałe – 20 000 zł

Ma konto 304 Rozliczenie zakupów dotyczących środków trwałych, środków trwałych w budowie – 20 000 zł.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 u.r. przez środki trwałe rozumie się rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- a) nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- b) maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- c) ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- d) inwentarz żywy.

Stosownie do art. 28 ust. 8 u.r. cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również:

- 1) niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy;
- 2) koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.

Michał Topulniak

Pytanie 5

CZY ZAKUPIONY LAPTOP WRAZ ZE STACJĄ DOKUJĄCĄ ORAZ DODATKOWYM MONITOREM, KLAWIATURĄ I MYSZKĄ MOŻNA ZAEWIDENCJONOWAĆ JAKO JEDEN ŚRODEK TRWAŁY JAKO „ZESTAW KOMPUTEROWY”?

Spółka kupiła laptop wraz ze stacją dokującą, dodatkowym monitorem, klawiaturą i myszką. Całość będzie wykorzystywana przez jednego pracownika. Spółka planuje założyć jeden środek trwały na całość „zestaw komputerowy”.

Czy jest to poprawne ujęcie?

Odpowiedź

Ujęcie omawianych sprzętów jako „zestaw komputerowy” (jeden środek trwały) jest prawidłową i dość powszechną praktyką, jeżeli w zamierzeniu spółki taki zestaw będzie wykorzystywany przez jednego pracownika. Jest to środek trwały zespolony funkcjonalnie.